

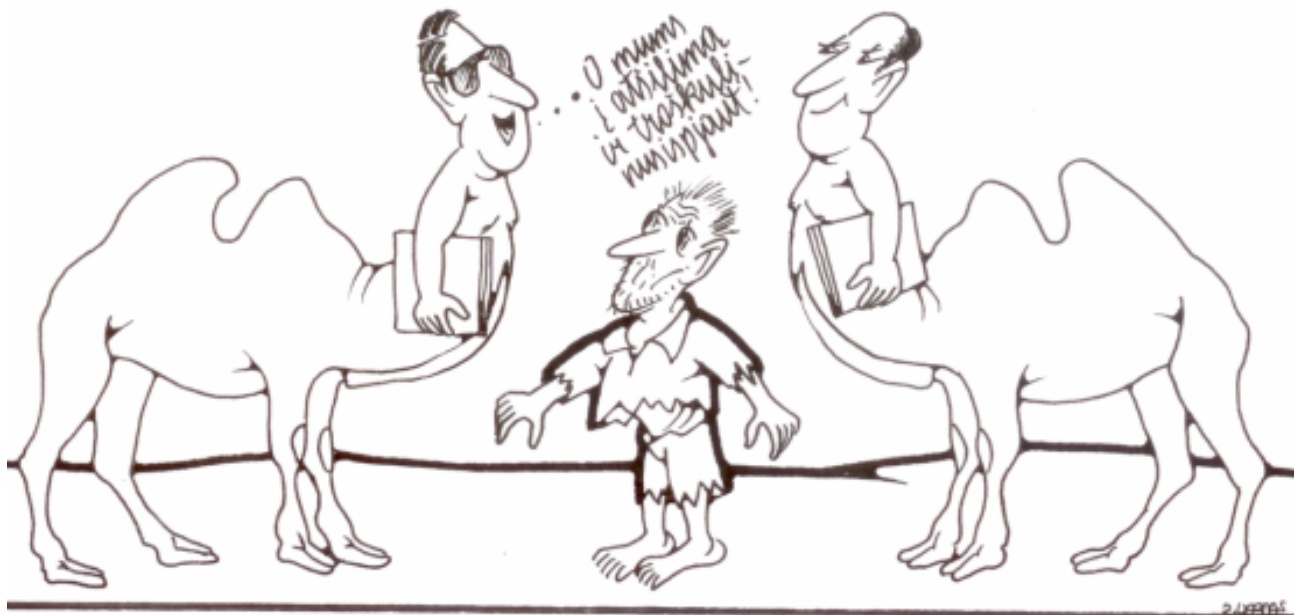
**PADĖKIME ŽEMEI –
PADĖKIME SAU
KARTU SU JUSTU PALECKIU
PRADĖKIME NUO SAVĖS**

Žemė – žmonių planeta. Ji mūsų ir lopšys, ir rūmai, ir visa tai, kas už horizonto. Rūpintis ja, vadinasi, pagal galimybes rūpintis visur ir visada tuo, kas priklauso mums visiems ir tuo, kas supa vien tave. Žemei, planetos išlikimui grasina klimato atšilimas, kelia pavojų energijos resursų besaikis naudojimas, ekologinės problemos.

Per 100 amžių Žemės temperatūra pakilo vienu laipsniu. Tiek pat Europoje – per vieną XX amžių. Ledynai tirpsta rekordiniu greičiu, dėl to kyla jūros vandens lygis, dažnėja audros ir potvyniai. Ir tai tik pradžia. Numatoma, kad XXI amžiuje temperatūra dar kils 2-7 laipsniais. Pasekmės būtų tragiškos.

Dėl klimato atšilimo jau šiandien du milijardai žmonių gyvena regionuose, kuriuose trūksta vandens. 2025 metais jų bus virš 5 milijardų. Dėl besaikio gamtos turtų naudojimo nuolat daugėja badaujančių žmonių, ateityje šimtams milijonų grės bado mirtis. Visa tai gali sukelti didžiulius migracijos srautus, skatinti visuomenės ir politikos radikalėjimą, aštrius konfliktus dėl senkančių išteklių.

Todėl Europos Sąjunga skelbia: didžiausia grėsmė žmonijai – ne terorizmas, ne branduolinis ginklas ir jo plitimas, ne žiaurūs karai, drebinantys pasaulį, o klimato kaita! Ji palies kiekvieną žmogų, gyvenantį visose pasaulio valstybėse, kiekviename kontinente. Tik kartu mes galime sustabdyti klimato kaitą. Tai mes, žmonės, keliame klimato pokyčius, nuodijame gamtą, gyvūnus ir save, grėsmingai didiname šiltnamio efektą. Liko akimirka – gal koks dešimtmetis – kai dar galime sustabdyti pokyčius, kurie vėliau gali tapti negrįžtami. Žmogus susargdino planetą, žmogus privalo ją pagydyti, t.y. keisti gyvenimo būdą, įpročius, gyventi taupydamas gamtos resursus, tuo pačiu praturtindamas save.

Pasak apklausų, 80 proc. europiečių supranta kovos su klimato kaita svarbą. Tačiau tik kas antras iš mūsų pasirengęs pats kažko atsakyti, kažką paaukoti, kad sumažintume šiltnamio dujų emisijas. Tai kelia nerimą. Vadinasi, kas antras galvoja tik apie save. Jeigu ši tendencija išliks, dabartiniais dvidešimtmečiams tikriausiai dar bus lemta gyventi daugmaž normaliam pasaulyje. Bet mūsų vaikams, o ypač vaikaičiams, žemė gali virsti karščiu alsuojančiu rutuliu, kur tautos ir žmonės vėl kruvinai pešis – šį kartą dėl vietos po nesvilinančia saule, dėl tragiškai mažėjančių vandens ir maisto išteklių. Ir negailės jie mums skaudžių žodžių už abejingumą, neribotą pelno troškimą, švaistūnišką gyvenimo būdą.

Europos Sąjunga buvo, yra ir privalo išlikti lydere stabdant klimato kaitą ir kartu stiprinant tarptautinį saugumą. Europos Sąjunga, kiekviena sąjungos valstybė, įsipareigojo iki 2020 metų 20 proc. sumažinti į atmosferą išmetamų CO₂, 20 proc. energijos išgauti iš atsinaujinančių šaltinių. Tai yra konkreti kova su klimato kaita ir išradingumo, sumanumo dėka sutaupyti milijardai.

O kas yra ta Europos Sąjunga? Europos Sąjunga – tai mes. Tad pradėkime nuo savęs. Prisiminkime: tam, kad pagamintume produkcijos vieneta, Lietuvoje sunaudojame 4 kartus daugiau elektros energijos negu senosiose Europos Sąjungos šalyse. Pagal energijos imlumą mes kartu su Bulgarija – paskutiniai Europos Sąjungoje. Nebėkime švaistūnais, ypač dabar – ekonominės krizės akivaizdoje, energijos šaltinių brangmetyje.

Taip, daug gali padaryti Vyriausybė, Seimas, stambiosios įmonės, verslininkai, nevyriausybinių organizacijų, žiniasklaida... Bet ne mažiau – kiekvienas iš mūsų. Tai nereiškia, kad turime sugrįžti į akmens amžių ar sulįsti į urvus. Tai reiškia, kad galime ir privalome keisti gyvenimo būdą taip, kad pasinaudodami savo išradingumu, kitų patirtimi, gyventume taupiau, sveikiau ir turtingiau.

Susitikimuose įvairiose Lietuvos vietose, ypač mokyklose, dažnai sulaukiu klausimo: ar aš pats pasirinkau „žalią“ gyvenimo būdą? Atsakau, kad stengiuosi, vengiu automobilio, ir šeimos narius, bendradarbius agituojau tai daryti. Briuselyje gyvenu netoli Parlamento, todėl po ilgos darbo dienos pasivaikščioti 20 min. pėsčiomis – vienas malonumas. Vilniuje nuo namų iki savo biuro Pylimo gatvėje (apie 2,5 km), o iš ten iki Seimo rūmų (dar tiek pat) visada einu pėsčias. Mano požiūris: Vilnius – nedidelis miestas, jo centrinėje dalyje geriausia judėti pėsčiomis. Tik norėdami patekti į

Žaliasis kodeksas

Antakalnio galą, Fabijoniškes ar Lazdynus, jau neapsieisime be visuomeninio transporto ar automobilio. Ėjimas pėstute, važiavimas dviračiu ar visuomeniniu transportu mane tikrai traukia labiau, nei automobilis. Nesiskiriu su žingsniamačiu, per dieną vidutiniškai nueinu 10 km. (paskaičiavau, kad per metus tokiu būdu „nueinu“ nuo Vilniaus iki Briuselio ir atgal). Galit ir jūs pasiskaičiuoti, kiek aš sutaupau kurui!

Gamtai padedu ir sodindamas medelius, ypač pastaraisiais dešimtmečiais, esu pasodinęs daug – spygliuočių, kaštonų, beržų, ąžuolų, neminint jau vaismedžių.

Mano biuras Briuselyje – 13 aukšte. Bent kartą per dieną užlipu laiptais. O Strasbūre – tik 7 aukšte, tad liftu tenai stengiuosi naudotis kuo rečiau. O namuose, nuolat apsidairydamas, po kiek laiko atradau, kad mažėja mano sąskaitos už elektrą ir šilumą. Pamėgau apie tai galvoti pats, kilo noras tuo pasidalinti su jumis.

Žinoma, visada galima gyventi dar „žaliau“, dar taupiau ir draugiškiau gamtai. Todėl ir atsirado tie ilgai brandinti „žalieji kodeksai“, kurie pataria, kaip eiti tuo keliu. Šių pasiūlymų rinkinio esmė, kaip keisti elgseną ir įpročius, kaip taupyti energiją ir pinigus, kaip saugoti aplinką, kurioje gyvename.

Būsiu laimingas, jei kai kas iš šio „kodekso“ pasirodys Jums priimtina ir pasinaudosite juo. Dar laimingesnis, jeigu papildysite jį savo paties surastais būdais, kaip pagelbėti gamtai, tuo pačiu ir sau, jei aprašysite savo naująjį patyrimą. Rašykite apie tai adresu biuras@paleckis.lt.

Visada prisiminkime, kad neturime nei atsarginės Lietuvos, nei atsarginės planetos.

Linkėdamas nuoširdaus bendravimo, išradingumo ir sėkmės

JUSTAS PALECKIS
Europos Parlamento narys

Socialistų frakcija
Europos Parlamente
www.socialistgroup.org

SUTAUPYTA ENERGIJA – ENERGIJA TAVO ATEIČIAI. DOVANOKIME JĄ SAU

- Sumažinkime šildymą. Sumažinę temperatūrą tik 1°C galime 5-10% sumažinti savo šeimos sąskaitą už elektros energiją ir išvengti iki 300 kg CO₂ išmetimo į atmosferą per metus. Be to, apgalvotas užsigrūdinimas apsaugo nuo peršalimo ir kitų ligų. Artėjant žiemai nusipirkime vilnones kojines ir megztinį – tai ir madinga, ir naudinga. Vilkėdami šiltus drabužius, galėsime sumažinti namuose šilumą ir nesusalti.

Sutaupome
100-210 Lt
per metus

- Nustatykite šilumos termostatą taip, kad naktį ir tada, kai nesame namie, temperatūra būtų žemesnė, o kai pabundame, ji ir vėl būtų mums tinkama. Taip savo sąskaitas už energiją sumažinsime 7-15%.

Sutaupome
150-300 Lt
per metus

- Senus langus pakeiskime naujoviškais dviejų stiklo paketų langais. Tam prireiks šiokių tokių pradinių investicijų, tačiau dvigubai sumažinsime šilumos skverbimąsi pro langus, ir galiausiai šios investicijos atsipirks. Jei pasirinksiame geriausius šiuo metu rinkoje siūlomus langus (su medžio rėmais, dvigubu stiklo paketu, užpildytu argono dujomis, dėl ko yra maža šilumos emisija), galėsime sutaupyti net virš 70% prarandamos energijos.

Žaliasis kodeksas

- Neleiskime šilumai skverbtis iš mūsų namų. Kai vėdinate namus, langus atidarykite tik porai minučių, užuot ilgą laiką leisdami išeiti šilumai. Jei visus metus laikysime langus šiek tiek pravirus, energija, kurios reikės sušildyti namus šaltuoju metų laikotarpiu (kai temperatūra +10°C ar žemesnė) išskirs beveik toną CO₂.
- Įrenkime gerą namų šilumos izoliaciją – tai vienas efektyviausių būdų sumažinti CO₂ išsiskyrimą į aplinką ir nuolat taupyti energiją. Šiluma, prarandama per sienas, stogą ir grindis, paprastai sudaro apie 50% visos name (bute) netenkanos šilumos. Izoliuokime savo karšto vandens talpyklas bei centrinio šildymo vamzdžius laiptinėje, rūsyje, lauke. Namuose užkamšykime plyšius, užkiškime už radiatorių aliuminio foliją. Neuždenkime užuolaidomis, baldais ar dekoravimo priemonėmis radiatorių, nes šie daiktai sugeria šilumą, todėl mažiau šildomas kambario oras.
- Perkelkime į kitą vietą šaldytuvą ar šaldiklį – jei jie stovi šalia viryklės arba boilerio, energijos sunaudojama daug daugiau, negu tuo atveju, kai jie stovi toliau vienas nuo kito. Pvz., jei juos pastatome šiltoje patalpoje, kur temperatūra siekia 30–35°C, energijos sunaudojimas beveik padvigubėja, ir per metus šaldytuvai išskiria apie 160 kg, o šaldikliai – net apie 320 kg daugiau CO₂.

Sutaupome
75 Lt
per metus
- Reguliariai atitirpdykite seną šaldiklį ar šaldytuvą. O dar geriau – pakeiskime naujesniu modeliu. Nauji modeliai turi automatinę atitirpinimo funkciją ir vidutiniškai sunaudoja dvigubai mažiau energijos. Sutaupytume virš 75 litų per metus. Pirkdami naują įrangą (ne tik šaldytuvus, bet ir skalbykles, indaploves ir t. t.) rinkimės tuos modelius, kurie pažymėti Europos standarto A+ ženklų, reiškiančių, kad energijos suvartojimo prasme jie itin taupūs. Be to, palyginkite energijos sunaudojimą ir tarp skirtingų A+ ženklų pažymėtų įrenginių, nes jų duomenys gali skirtis.

Sutaupome
75 Lt
per metus
- Skirkime dėmesio įrangos nustatymui. Jei šaldytuvo reguliatorių nustatysime didžiausio šaldymo režimu, jis sunaudos daugiau energijos.
- Nedėkime į šaldytuvą karšto arba šilto maisto. Jei prieš dėdami leisime jam atvėsti, sutaupysime energijos.
- Patikrinkime, ar ne per karštas vanduo jūsų boileryje. Boilerio termostato visai nebūtina nustatyti aukštesnei kaip 60°C. Tai galioja ir centrinio šildymo boilerio termostatui. Nepamirškime, kad Europos Sąjungoje namų šildymas sudaro 70% namų ūkių sunaudojamos energijos, o vandens šildymas – dar 14%.
- Sužinokime, kiek vidutiniškai sunaudoja energijos ir išleidžia CO₂ mūsų namų ūkio prietaisai¹.

¹ http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/pdf/table_appliances_lt.pdf

Žaliasis kodeksas

- Išjunkime šviesą, kai jos jums nereikia. Savo namuose, koridoriuje ar kambariuose išjungę 5 lemputes (kai jums jų nereikia) per metus sutaupysime apie 207 litus, o aplinką išsiskirs apie 400 kg mažiau CO₂.

Sutaupome
207 Lt
per metus

- Naudokime energiją taupančias lemputes: tik viena tokia lemputė per savo veikimo laikotarpį gali jums sutaupyti iki 207 litų ir sumažinti CO₂ emisijas 400 kg. Be to, tokių lempučių veikimo laikas yra iki 10 kartų ilgesnis už paprastų lempučių. Energiją taupančios lemputės brangesnės, tačiau dėl ilgaamžiškumo jas naudoti yra pigiau.

- Nepalikime elektros prietaisų budėjimo režimu – naudokime prietaiso funkciją „įjungti/išjungti“. 3 valandas per parą veikiant televizoriui (vidutiniškai tiek laiko europiečiai skiria televizijos laidų žiūrėjimui), o likusias 21 val. laikant jį budėjimo režimu, 40% sunaudojamos energijos sunaudojama būtent budėjimo režimui. Išeidami iš darbo išjunkime visus elektros prietaisus.

Sutaupome
66 Lt
per metus

- Išjunkime iš lizdo mobiliojo telefono kroviklį, kai jo nenaudojame. Net neprijungtas prie telefono jis naudoja elektros energiją. Paskaičiuota, kad 95% visos energijos iššvaistoma nuolat laikant kroviklį įjungtą į elektros lizdą, tai apytikriai sudaro 140 litų per metus.

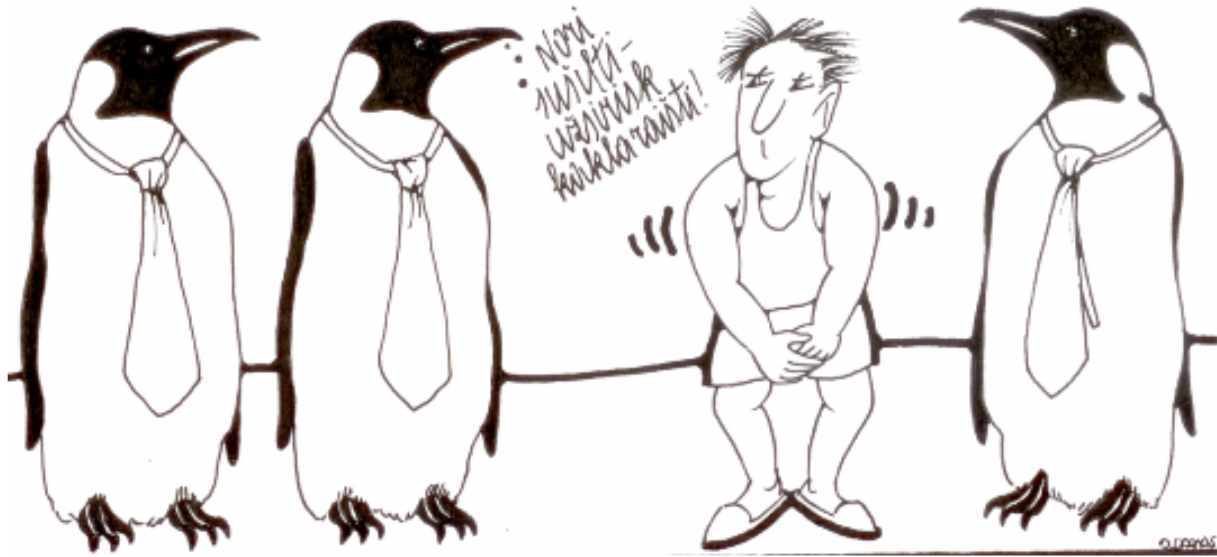
Sutaupome
140 Lt
per metus

- Nepiktnaudžiaukime kondicionieriumi. Oro kondicionieriai – tikri energijos édrūnai. Kambariui skirtas vidutinio oro kondicionieriaus galia – 1 000 vatų. Per valandą jo CO₂ emisija siekia 650 g, o jo išlaikymas per tą pačią valandą kainuoja vidutiniškai 35 centus. (arba 3 000 litų per metus). Alternatyva jiems gali būti oro vėdintuvai (ventiliatoriai). Oro kondicionierius pasistenkime naudoti kuo rečiau, o juos pirkdami rinkimės labiausiai elektros energiją taupančius modelius.

Sutaupome
3000 Lt
per metus

Žaliasis kodeksas

- Nesiriškime vasarą kaklaraiščio. Kūno temperatūra bus žemesnė, gal nereikės naudotis kondicionieriumi ten, kur jis įrengtas.

- Rinkimės laiptinę, o ne liftą, kai galime ir jei galime. Sveikam žmogui papildomas krūvis tik į naudą. Medikai teigia, jog kasdien užlipdamas į 6 aukštą, gali per metus numesti apie 5 kg. Tegu liftu naudojasi tik tie, kuriems tai rekomendavo gydytojai.
- Pereikime prie „žaliosios“ elektros energijos kur tai įmanoma. Taip padėsime didinti atsinaujinančios energijos šaltinių naudojimą. Šiuo metu tik 14% elektros energijos Europoje išgaunama iš aplinkai nekenkiančių, atsinaujinančių šaltinių: vėjo, vandens, medienos, biodujų, geoterminių, saulės šviesos. Paklausa sukuria pasiūlą! Be to, pagalvokime apie saulės energiją perdirbančių plokščių pritvirtinimą prie mūsų namo stogo.
- Pasistenkime nenaudoti pustuščių skalbyklių ir indaplovių. Jei naudojame jas tik pusiau užpildę, nepamirškime įjungti ekonominio režimo funkciją. Be to, visai nebūtina nustatyti itin aukštos temperatūros. Šiuolaikinės valymo priemonės tokios efektyvios, kad jas naudojant skalbti ar plauti indus galima žemoje temperatūroje.
- Džiovykles pasistenkime naudoti tik tada, kai tikrai būtina. Kiekvienas džiovinimo ciklas išskiria į aplinką per 3 kilogramus CO₂. Geriausia džiovinti drabužius natūraliu būdu: mūsų drabužiai ilgiau mums tarnaus.
- Virinkime mažiau vandens. Jei vandens užvirsime tik tiek, kiek mums reikia arbatos puodeliui, sutaupysime daug energijos. Jei visi europiečiai kaskart užvirintų tik tokį vandens kiekį, kokio jiems reikia ir išvengtų per dieną bereikalingai užvirinamo bent litro vandens, sutaupyta energijos užtektų apšviesti trečdaliui Europos gatvių.
- Gamindami valgį, uždenkime puodą dangčiu. Taip sutaupysime daug energijos, reikalingos paruošti patiekalui. Dar geriau naudoti garpudžius: jie padeda sutaupyti iki 70% energijos! Jeigu naudotumėte vien tik tai juos per metus sutaupytumėte net 122 litus!

Sutaupome
122 Lt
per metus

Žaliasis kodeksas

- Pirkime sezoninius ir vietinius produktus. Taip išvengsime produktų transportavimo būtinybės.

- Stenkimės valgyti daugiau vaisių ir daržovių, mažiau mėsos. 1 kg mėsos išauginimui reikia mažiausiai 10 kg daržovių ir apie 500 litrų gėlo vandens.
- Prauskimės po dušu, užuot maudėsi vonioje. Tam prireikia maždaug 4 kartus mažiau vandens - sutaupome 1,5 lito kiekvieną kart besiprausdami. Norėdami sutaupyti dar daugiau energijos, venkite stiprios srovės, naudokite dušo galvutes, taupančias srovę. Jos nebrangios ir tokios pat patogios, kaip įprastos.
- Užsukime čiaupą. Jei valydamiesi dantis užsuksime vandenį, sutaupysime keletą litrų vandens. Iš čiaupo lašantis vanduo per mėnesį gali pripildyti visą vonią. Dėl lašančio vandens prarandame 2,5 lito, todėl pasistenkime, kad čiaupai visada būtų gerai užsukti.

Sutaupome
30 Lt
per metus

RŪŠIUOKIME ATLIEKAS, TAUPYKIME

- Priduokime panaudotą stiklo tarą ar išmeskime į tam skirtus konteinerius, atskirkime popierių bei kartoną, plastmasę ir skardines nuo kitų atliekų. Perdirbus vieną aliuminio skardinę sutaupoma 90% energijos, sunaudojamos pagaminti naujai skardinei – perdirbus 1 kg aliuminio sutaupoma 9 kg CO₂ emisijos! 1 kg perdirbtos plastmasės sutaupo 1,5 kg CO₂, 1 kg stiklo – 300 g CO₂, 1 kg perdirbto popieriaus padeda išvengti 900 g CO₂ ir metano emisijos.
- Mažinkime atliekų kiekį. Dauguma mūsų perkamų produktų vienaip ar kitaip daro įtakos šiltnamio efektą sukeliančių dujų išsiskyrimui, pvz. per gamybos ir platinimo procesus. Nešiodamiesi priešpiečius daugkartinio naudojimo, o ne vienkartinėje dėžutėje, sutaupote energiją, kurios reikia naujoms vienkartinėms priešpiečių dėžutėms pagaminti.
- Pirkinių maišelius naudokime kelis kartus. Naudodami savo pirkinių maišelius ar krepšius sumažinsime atliekų kiekį. Sąvartyne atsidūrę maišeliai ne tik išskiria į atmosferą CO₂, bet dažnai dar ir teršia gruntinį vandenį arba dirvą.
- Paprastos produktų pakuotės. Rinkimės, jei įmanoma, produktus įpakuotus paprastai, negausiai ir neįmantriai.
- Prekių talpos. Pirkdami buitinės chemijos reikmenis, ieškokime tokių, kurių talpas galima pakartotinai papildyti.
- Pirkime protingai: vienam 1,5 l buteliui pagaminti reikia mažiau energijos, jis užima mažiau vietos, nei trys 0,5 l buteliukai.
- Taupykite popierių. Spausdinkime ant abiejų popieriaus lapo pusių. Pasirinkime mažesnę spausdinamo teksto raidžių dydį. Naudokime perdirbtą popierių. Prieš spausdindami dokumentą ar elektroninį laišką pagalvokime, ar mums tikrai to reikia. Vienas europietis per mėnesį vidutiniškai sunaudoja apie 20 kg popieriaus!
- Rūšiuokime organines atliekas. Sąvartynai išskiria maždaug 3% ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų – dėl metano, išsiskiriančio pūvant organinėms atliekoms. Perdirbdami organines atliekas arba tręšdami jomis savo daržus ir sodus galite padėti spręsti šią problemą! Tik pasistenkite tręšti tinkamai, kad organinės atliekos pūdamos turėtų užtektinai deguonies. Priešingu atveju jūsų trąšos išskirs metaną ir bjauriai dvoks.

KELIAUKIME TAUSODAMI APLINKĄ IR PINIGINĘ

- Išbandykime šiuos būdus vykti į darbą: važinėkite visuomeniniu transportu, važiuokite dviračiu, eikime pėsčiomis, važiuokite vienu automobiliu su šeimos nariais ar kaimynais, jei įmanoma, dirbkite namie (nuotolinio darbo principu). Su kiekvienu automobilio sudegintu litru degalų į aplinką išskiriama daugiau kaip 2,5 kg CO₂.
- Ypač stenkimės vengti trumpų kelionių automobiliu, nes degalų sąnaudos ir CO₂ emisija yra neproporcingai aukštos, kai variklis dar nesusilęs. Tyrimai rodo, kad maždaug pusės pasivažinėjimų mieste atstumas nesiekia nė 3 km, o juk tokį atstumą galima drąsiai įveikti dviračiu arba pėstute.
- Automobilį stenkimės plauti rankomis arba naudodami suslėgto vandens srovę, užuot naudojęsi automatinėmis plovyklomis, nes pastarosiose sunaudojama daug daugiau elektros energijos ir vandens, nei plaunant mašiną rankomis.
- Rinkimės ekonomišką automobilį. Jei ruošiamės įsigyti ar keisti automobilį, atkreipkime dėmesį į jo degalų sąnaudas. Pagal Europos teisės aktus, automobilių gamintojai salonuose ir reklamose privalo pateikti informaciją apie savo siūlomų automobilių CO₂ išmetimą ir degalų sąnaudas. Automobilis, 100 km sunaudojantis tik 5 l kuro, per metus į aplinką gali išmesti 750 kg mažiau CO₂.

Žaliasis kodeksas

- Įsitikinkime, kad mūsų padangų oro slėgis tinkamas: jei jis yra puse atmosferos žemesnis už normą, dėl atsiradusio pasipriešinimo jūsų automobilis sunaudoja 2,5% daugiau degalų ir išskiria 2,5% daugiau CO₂.
- Pasistenkime naudoti mažo klampumo variklio alyvą. Ji geriau už įprastą alyvą sutepa judančias variklio dalis, ir mažina trintį. Geriausios alyvos degalų sąnaudas ir CO₂ išmetimą gali sumažinti daugiau kaip 2,5%.
- Nepalikime ant mašinos stogo tvirtinamos bagažinės, kai ji tuščia. Degalų sąnaudos ir CO₂ emisija gali padidėti iki 10% dėl padidėjusio oro pasipriešinimo ir papildomo svorio.
- Nevažinėkime greitai – sunaudosime mažiau degalų ir išsiskirs mažiau CO₂. Važiavimas didesniu nei 120 km/val. greičiu kuro sąnaudas padidina iki 30%, lyginant su važiavimu 80 km/val. greičiu.
- Ar esame girdėję apie ekologišką vairavimą? Jis padeda degalų sąnaudas sumažinti 5%. Stenkimės pajudėti iš vietos kuo ramiau, kuo anksčiau junkite aukštesnes pavaras, stenkimės važiuoti tolygiai.
- Taupiai naudokime oro kondicionierių, jis kuro sąnaudas ir CO₂ emisijas padidina maždaug 5%. Kai salone labai karšta, kelioms minutėms praverkime langus, tada užverkime ir įjunkime kondicionierių. Šitaip sutaupysime degalų, užuot pastoviai vėsindami saloną oro kondicionieriaus pagalba.
- Keliaukime traukiniais! Vienam asmeniui važiuojant automobiliu išsiskiria tris kartus daugiau CO₂ vienam kilometrui nei tuomet, kai važiuojama traukiniu.
- Ieškokime alternatyvų skrydžiams lėktuvu. Skrydis iš Vilniaus, pavyzdžiui, į Berlyną ir atgal išskiria 200-250 kg CO₂ vienam žmogui. Skrydžiai – vienas sparčiausiai augančių pasaulyje CO₂ emisijų šaltinių. Jei kur nors skrendate, pagalvokite, ar nevertėtų atlyginti savo sukeltų anglies dvideginio emisijų. Yra organizacijų, kurios apskaičiuos jūsų emisijas ir investuos jūsų paaukotus pinigus į atsinaujinančios energijos šaltinių kūrimą.
- Nupirkime sau ir draugams po žingsniamatį – renkime su draugais konkursą „Šiandien nuėjau ... km!“ Pora kilometrų – silpnai, 5-6 km – jau vidutiniškai, 10 km ir daugiau – jau visai gerai!

Socialistų frakcija
Europos Parlamente
www.socialistgroup.org

DALINKIMĖS VIENI SU KITAIS APLINKOSAUGINĖMIS MINTIMIS

- Sužinokime daugiau kaip sustabdyti klimato kaitą. Savo žinias paverskime darbais.
- Priminkime savo šeimos nariams, draugams, aplinkiniams, jog energiją taupančios prekės ir daiktai greičiausiai atsiperka, o svarbiausia – neteršia aplinkos ir taupo energiją. Skatinkime ir juos keisti gyvenimo būdą.
- Paklauskime politiko, už kurį balsavome, kaip jis tausoja aplinką. Pasiūlykime jam skleisti šiuos aplinkosauginius patarimus.
- Kreipkimės į radiją, televiziją, laikraščius ir prašykime, kad kurtų daugiau laidų, rašytų daugiau straipsnių apie klimato kaitą ir kaip ją galima sustabdyti.
- Tapkime Lietuvos ir tarptautinių judėjimų, siekiančių sustabdyti klimato kaitą, nariu.
- Organizuokime arba dalyvaukime eisenose, akcijose, atkreipiančiose dėmesį į klimato kaitą.
- Jei tikime Dievu, melskimės, kad žmonės surastų jėgų keisti gyvenimo būdą.
- Pasodinkime medį. Pasodinkime daug medžių. Vienas medis per metus vidutiniškai sugeria maždaug 6 kg CO₂, tad per 40 metų jo sugeriamas CO₂ kiekis siekia 250 kg.
- Prisijunkime prie šios akcijos. Papildykime šiuos patarimus savais.
- Pasidalinkime savo patirtimi, kaip keičiame savo įpročius ir gyvenimo būdą, tausodami gamtą ir jos išteklius.

